Region Stockholm

11

Yttrande över patientnämndsärende gällande platsbrist på Danderyds sjukhus

HSN 2019-1465

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
SjukhusLOU-avtal
Ulla Hansson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-09-05

HSN 2019-1465

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över patientnämndsärende gällande platsbrist på Danderyds sjukhus

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdensnämnden begär patientnämnden en skriftlig återföring angående ett principärende gällande platsbrist på Danderyds sjukhus.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Principärende - patientnämndsärende gällande nekad vårdplats på grund av platsbrist A1905-00066

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i valfrihets- och tillgänglighetsberedningen.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Hälso- och sjukvårdsnämnden antar hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande och överlämnar detta till patientnämnden.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Begäran från patientnämnden om skriftlig återföring avseende åtgärder för att säkerställa att regelverket efterlevs gällande tillgång till god vård, samt eventuella genomförda och planerade förbättringsåtgärder registrerades den 20 juni 2019 med ärendenummer PaN A1905-00066.

Bakgrunden till patientnämndens ärende är att patientnämndens

förvaltning under december 2018 mottog två anmälningar från patienter som gjort gällande att de på grund av brist på vårdplatser på Danderyds sjukhus inte fått rätt vård. Patientnämnden önskar att hälso- och sjukvårdsnämnden inkommer med skriftlig återföring avseende åtgärder som hälso- och sjukvårdsnämnden använder för att tillse att regelverk gällande tillgång till god vård följs samt redogöra för eventuella genomförda och planerade förbättringsåtgärder.

Överväganden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) för en kontinuerlig dialog med sjukhusets ledning för att tillse att avtalets syfte, som är att säkerställa att befolkningen i länet har tillgång till en säker, tillgänglig och effektiv hälso- och sjukvård, följs. Intentionen med avtalet är också att stödja utveckling och effektivisering av vårdgivarens arbetssätt som i förlängningen frigör vårdplatser för patienter i behov av inneliggande vård.

Vårdgivaren följs upp enligt en avtalad uppföljningsprocess med regelbundna, inplanerade uppföljningsmöten. På dessa möten görs bland annat avstämning och analys av följsamhet till de regelverk vårdgivaren ska följa. Andra perspektiv som följs är tillgänglighet, vårdflöden och personalsituation.

Förutom avtalsuppföljning har förvaltningen expertfunktioner inom olika områden och avdelningar. Avdelningen Kvalitet och patientsäkerhet har en samordnande roll för patientsäkerhetsarbetet och samordnar både interna nätverk på förvaltningen och externa nätverk för vårdgivare.

Vårdgivarens eventuella brister avseende god vård kan också bli uppmärksammade genom att förvaltningen regelbundet tar del av och analyserar statistikrapporter från Patientnämnden.

Utifrån uppkomna situationer kan vid behov fördjupad uppföljning inom ett verksamhetsområde eller annat fokusområde genomföras.

Förvaltningen strävar efter att hela tiden utveckla och uppdatera uppföljningsprocessen som används för att se till att regelverk gällande tillgång till god vård följs. I samband med att nya sjukhusavtal för de regionsägda akutsjukhusen färdigställs (planerade att börja gälla jan 2020) kommer även ny uppföljningsplan upprättas med ambitionen att ytterligare utveckla och förbättra uppföljningsprocessen.

Ekonomiska konsekvenser
Den ekonomiska påverkan förväntas bli oförändrad.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Genom att i dialog med vårdgivaren aktualisera frågan om vikten av att efterleva regelverket om god vård kan beslutet i viss mån förväntas påverka patientsäkerheten positivt.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
En utvecklad och förbättrad uppföljningsprocess bör medföra positiva konsekvenser för en jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Förslaget förväntas innebära oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Förslaget bedöms inte medföra någon ökad administration för vårdgivarna.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Patientnämnden

Godkänd av Björn Eriksson, 2019-09-05

§ 6

Principärende – Nekades vårdplats på grund av platsbrist
PaN A1905-00066

Ärendebeskrivning
Patientnämndens förvaltning har sedan december 2018 mottagit två anmälningar från patienter som gjort gällande att de på grund av brist på vårdplatser på Danderyds sjukhus inte fått rätt vård. Den ena patienten skickades hem och återkom senare med förvärrade besvär. Av berörd kliniks yttrande framgår att den länge har haft en ansträngd platssituation vilket lett till att man är mycket restriktiv med inläggningar för övervakning och att man därför förlitar sig på att patienter kommer tillbaka vid försämring. I det andra ärendet berodde platsbristen på stor brist på sjuksköterskor.

Yrkande
1:e vice ordförande Lars Harms-Ringdahl (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslut
Patientnämnden beslutar

1) Ärendets tjänsteutlåtande skickas till styrelsen för Danderyds sjukhus och patientnämnden begär skriftlig återföring, avseende genomförda och planerade förbättringsåtgärder och effekterna av dessa, senast den 30 september 2019
2) Ärendets tjänsteutlåtande skickas till hälso- och sjukvårdsnämnden och patientnämnden begär skriftlig återföring avseende åtgärder för att säkerställa att regelverket efterlevs gällande tillgång till god vård, samt eventuella genomförda och planerade förbättringsåtgärder, senast den 30 september 2019
3) Ärendets tjänsteutlåtande skickas till anmälarna för kännedom.

Särskilda uttalanden

Christina Wallmark (SD) lämnar ett särskilt uttalande (bilaga).

A 6

Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2019-06-18

PaN A1905-00066

Sverigedemokraterna

Patientnämnden
Ärende 6

Principärende: Nekades vårdplats på grund av platsbrist

Patientnämndens förvaltning har det senaste halvåret mottagit två anmälningar från patienter som anser att de på grund av vårdplatsbrist på Danderyds sjukhus inte har fått rätt vård.

I tjänsteutlåtande kan man läsa om de konsekvenser som uppstår när antalet vårdplatser inte räcker till i förhållande till behovet av inläggningsfall inom den somatiska slutenvården. I tjänsteutlåtandet handlar det om två ärenden på Danderyds sjukhus. Den uppkomna situationen är på inte sätt unik, utan förekommer regelbundet på de stora akutsjukhusen i regionen. Antalet vårdplatser i regionen har varit minskande trots en stor befolkningsökning.

Danderyds sjukhus har blivit hårt belastat efter invigningen av Nya Karolinska sjukhuset i Solna. Det nya sjukhuset har en tydlig uppgift att endast bedriva högspecialiserad vård med färre vårdplatser än det tidigare Karolinska universitetssjukhuset i Solna. För att hantera denna situation skulle utbyggnader, större akutmottagningar och fler vårdplatser skapas vid Södersjukhuset, Danderyds sjukhus och Sankt Görans sjukhus. Inga av dessa utbyggnader var färdigställda när Nya Karolinska driftsattes.

Denna planering och en oansvarig sjukvårdspolitik har inneburit en avsevärt försämrad arbetsmiljö för de anställda på Södersjukhuset, Danderyds sjukhus och Sankt Görans sjukhus. För regionens patienter har den oansvariga politiken och den bristfälliga planeringen inneburit att man inte får rätt vård i rätt tid. Sjukvårdens personal och regionens patienter förtjänar en avsevärt bättre politik och planering i en redan ansträngd arbetsmiljö.

LHA Ce

Förvaltningsjurist Johan Karlsson

Principärende

Nekades vårdplats på grund av platsbrist

Ärendet

Patientnämndens förvaltning har sedan december 2018 mottagit två anmälningar från patienter som gjort gällande att de på grund av brist på vårdplatser på Danderyds sjukhus inte fått rätt vård. Den ena patienten skickades hem och återkom senare med förvärrade besvär. Av berörd kliniks yttrande framgår att den länge har haft en ansträngd platssituation vilket lett till att man är mycket restriktiv med inläggningar för övervakning och att man därför förlitar sig på att patienter kommer tillbaka vid försämring. I det andra ärendet berodde platsbristen på stor brist på sjuksköterskor.

Ärende 1

En man med fotsår inkom till akutmottagningen på Danderyds sjukhus. Vid akutmottagningen togs blodprov och mannen genomgick en röntgenundersökning. En ortopedläkare meddelade därefter mannen att han kunde åka hem. Fem dagar senare fick mannen feber och frossa. Han kontaktade då 1177 Vårdguiden som ordnade ambulanstransport till sjukhuset där mannen omedelbart blev inlagd. Det konstaterades att mannen fått blodförgiftning och han behandlades med antibiotika intravenöst. Mannen menar att läkaren vid besöket på akutmottagningen, på grund av infektionstecken, borde ha konsulterat infektionsläkare istället för att skicka hem honom utan åtgärd.

Ärende 2

En man sökte akut med misstänkt blindtarmsinflammation. På grund av platsbrist på kirurg- och urologkliniken fick han en plats på hjärtkliniken. Patienten opererades samma dag på kirurgkliniken varvid man fann en brusten blindtarm. Efter operationen återgick han till vårdavdelningen på hjärtkliniken. Dagen därpå flyttades han till en kirurgavdelning då det hade blivit en plats tillgänglig där. Mannen menar att kommunikationen på sjukhuset brustit och att hjärtavdelningen inte hade fått någon information om vilka komplikationer som kan uppstå när man genomgått den aktuella operationen.

Utredning

Patientnämndens förvaltning har utrett ärendena genom att inhämta yttranden från verksamhetscheferna vid ortopedkliniken respektive kirurg- och urologkliniken och från hjärtkliniken på Danderyds sjukhus.

Ärende 1
Utöver en redogörelse för de medicinska bedömningarna som gjorts, däribland att det på röntgen inte fanns hållpunkter för infektion ner till benet, framgår av ortopedklinikens yttrande följande:

> ”Sammanfattningsvis är det tråkigt att det här eskalerade så snabbt och att vi inte behandlade tidigare mer aggressivt. Beklagar detta. Vid den uppvisade bilden 13/11 brukar vi inte konsultera infektion men inläggning för observation hade varit klart lämpligare med tanke på hur utfallet blev. Tyvärr har vi haft en ansträngd platssituation länge vilket lett till att vi är numera mycket restriktiva med inläggningar för övervakning utan förlitar oss på att patienter kommer tillbaka vid försämring.”

Ärende 2
I kirurg- och urologklinikens yttrande framgår bland annat:

> ”Jag kan bara beklaga att vi inte kunnat bereda en plats på kirurgkliniken. Tyvärr har vi stor brist på sjuksköterskor vilket gör att vi inte kan ha ett tillräckligt stort antal vårdplatser öppna. Det pågår ett betydande arbete med att komma till bukt med detta och kliniken har precis nyanställt 10 sjuksköterskor.”

I mannens anmälan till patientnämndens förvaltning framgår bland annat att man på hjärtavdelningen inte fått någon information om vilka komplikationer som uppstår när man genomgått den aktuella operationen.
I hjärtklinikens yttrande framgår bland annat:

> ”Vi beklagar [patientens] negativa upplevelse. Vår strävan på sjukhuset är att i möjligaste mån placera patienter på rätt klinik, men vid tidpunkten fanns ingen ledig vårdplats på kirurgen varför [patienten] placerades på hjärtkliniken. Vi har på sjukhuset startat upp ett arbete med att se över rutiner och riktlinjer för utlokaliserade patienter för att stärka patientsäkerheten.”

Regelverk

Hälso- och sjukvårdsverksamhet ska enligt 5 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) bedrivas så att kraven på en god vård uppfylls.

Det innebär att vården särskilt ska
1. vara av god kvalitet med en god hygienisk standard,
2. tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet,
3. bygga på respekt för patientens självbestämmande och integritet,
4. främja goda kontakter mellan patienten och hälso- och sjukvårdspersonalen, och
5. vara lätt tillgänglig.

Det ska finnas den personal, de lokaler och den utrustning som behövs för att god vård ska kunna ges (2 §).

Vårdgivare har ett organisatoriskt ansvar och ska planera, leda och kontrollera verksamheten så att den lever upp till kravet på god vård, 3 kap. 1 § patientsäkerhetslagen (2010:659). Patienter ska få sakkunnig och omsorgsfull hälso- och sjukvård som är av god kvalitet och som står i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet, 1 kap. 7 § patientlagen (2014:821).

Förvaltningens synpunkter

Patientnämndens förvaltning noterar att ortopedkliniken, med hänvisning till den ansträngda platsbristen, redogör för att den är uttalat restriktiv med inläggningar för övervakning och förlitar sig på att patienter kommer tillbaka vid försämring. Förvaltningen finner det anmärkningsvärt att patienter riskerar att drabbas av ökat lidande, och hälso- och sjukvården av ökade kostnader, på grund av dels detta förhållningssätt, dels organisatoriska villkor som kan leda till platsbrist. Ärendet bör därför hanteras som ett principärende.

Förvaltningen ser positivt på ortopedklinikens uppriktiga yttrande då det möjliggör en analys av hur hälso- och sjukvårdens organisation, bemanningsproblem och rutiner påverkar förutsättningarna för att bedriva en god vård.

Konsekvenser för patientsäkerhet

De föreslagna åtgärderna förväntas bidra till att förbättra patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

De föreslagna åtgärderna förväntas inte medföra några konsekvenser för jämställd och jämlik vård.

Miljökonsekvenser

Att patienter kan erbjudas vårdplats om de är i behov av det stimulerar till en effektiv användning av Region Stockholms resurser och därmed minskad klimatpåverkan.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-05-22

PaN A1905-00066
DS 2018-2571
DS 2019-0389

Förslag till beslut

Patientnämndens förvaltning föreslår att patientnämnden beslutar följande.

- Ärendets tjänsteutlåtande skickas till styrelsen för Danderyds sjukhus och patientnämnden begär skriftlig återföring, avseende genomförda och planerade förbättringsåtgärder och effekterna av dessa, senast den 30 september 2019
- Ärendets tjänsteutlåtande skickas till hälso- och sjukvårdsnämnden och patientnämnden begär skriftlig återföring avseende åtgärder för att säkerställa att regelverket efterlevs gällande tillgång till god vård, samt eventuella genomförda och planerade förbättringsåtgärder, senast den 30 september 2019
- Ärendets tjänsteutlåtande skickas till anmälarna för kännedom.

Steinunn Ásgeirsdóttir
Förvaltningschef

Patientnämndens förvaltning
Box 17535, 118 91 Stockholm
Hornsgatan 15

Telefon: 08-690 67 00
Fax: 08-690 67 18

E-post: registrator.pan@sll.se
www.patientnamndenstockholm.se